

LOGBOEK - 26 JULI 2023

'Nooit meer een Fastnet...'

Deze jubileumeditie startte de Rolex Fastnet Race onder zware omstandigheden. Er startte een recordaantal boten, maar 40 procent van de 430 deelnemers haakte voortijdig af. *Moana*, de J/122E van vertrekkers Frans van Cappelle en Michelle Witsenburg, haalde de finish wél. Dit is hun logboek, zoals opgetekend door bemanningslid Olivier Sprée.

Tekst OLIVIER SPRÉE Foto's ZEILTEAM MOANA

21 juli – Een dag voor de start

We liggen in de Port Hamble Marina vlakbij Cowes en bereiden ons voor op wat komen gaat. Iedereen voelt zich mentaal en fysiek sterk. We varen veel met elkaar en de boot is in topconditie. Kort voor de delivery is onze schipper, Frans, nog een keer onder de boot gedoken om het onderwaterschip goed schoon te maken. Ook lopen we de boot extra na op defecten. De bevoorrading blijft een terugkerend onderwerp: we willen geen grammetje te veel aan boord, maar toch is er behoorlijke discussie over het aantal wc-rollen dat mee mag.

Met het uur wordt de voorspelling duidelijker: de wind zal pittig zijn. Ook Jolbert van Dijk, met wie we videobellen voor routeringsadvies, bevestigt dit. Waarschijnlijk krijgen we gedurende de race te maken met drie fronten. Maar goed, zo erg als de Fastnet van 2021 kan het niet worden, menen de

vijf teamgenoten die er toen bij waren. Harde wind en veel materiaalpech viel ze toen ten deel. Dat zal allemaal natuurlijk niet nog een keer gebeuren, zo bezweren zij. Gerustgesteld gaan we vroeg de kooi in, voor een laatste goede nachtrust.

22 juli – Racing day

Een lange slinger van zeilboten vaart de rivier de Hamble af richting de startlijn bij Cowes. De fel oranje stormzeiltjes, die je verplicht moet tonen aan de organisatie, maken het tot een vrolijk schouwspel. Wel een met een intimiderend randje, gezien de weersvoorspelling. Heel wat boten zien we starten met stormfok. Wij starten met dubbel gereefd grootzeil en een rif in de *heavy jib*.

De snelste boten starten eerst. Ultim trimarans en IMOCA's knallen recht voor onze neus foilend de startlijn over, om een tot twee dagen later alweer te finishen.

Het kanonschot van de Royal Yacht Squadron gaat voor onze klasse om 14.00 uur af. Onze strategie om over bakboord te starten en snel weg te tacken pakt goed uit. Zelfs met de stroom in de rug gaan we precies op tijd over de lijn, zonder aanvaring met andere boten. En dat is een prestatie op zich: met honderden boten in het veld is onze eerste prioriteit zonder kleerscheuren de Solent uit te komen. De concentratie is van ieders gezicht af te lezen. De wind is inmiddels toegenomen naar 30 knopen plus, maar de boot is prima te houden.

Vanaf Hurst Castle, waar de zuidwestenwind steeds meer vrij spel heeft, wordt het andere koek. Met wind-tegen-stroom krijgen we te maken met een onaangename steile zee. De golven worden hoger naarmate we verder Het Kanaal opvaren. Grote rollers beuken op de boot in en om de haverklap worden we overspoeld door liters zeewater.

WEDSTRIJDZEILEND DE WERELD ROND

Frans van Capelle en Michelle Witsenburg zijn ongewone vertrekkers (zie *Zeilen* 5/2023). Met hun J/122E *Moana* zeilen ze de wereld rond en doen ondertussen mee aan ongeveer elke langeafstandwedstrijd die er te zeilen valt, waaronder de iconische 600 mijls Rolex Fastnet Race.

Vast bemanningslid is Olivier Sprée. Zijn volgende race aan boord van *Moana* wordt de maar liefst 3000 mijl lange RORC Transatlantic Race, die 7 januari 2024 van start gaat.

Voor de bemanning in de reling krijgt het zwaar te voorduren. De wind blaast flink door en heeft uitschieters naar 43 knopen.

We zien een joon tussen de golven en vragen ons af of deze per ongeluk of expres in het water is beland. Een man overboord is nergens te bekennen. Dan worden we ineens hard geraakt door een golf op het achterschip. Frans wordt over de stuurconsole gelanceerd en belandt tegen de zee-reling aan de lage kant. We lopen uit het roer en gaan onbedoeld overstag, waardoor de bemanning in de reling nu aan de lage kant door het water wordt gesleept. Zodra iedereen weer aan boord zit, *tacken* we

terug om onze koers te hervatten. Twee reddingsvesten zijn geactiveerd, maar gelukkig is iedereen ongedeerd. Andere boten zijn er slechter aan toe: we horen de ene na de andere mayday over de marifoon.

Zeeziekte heeft steeds meer vat op ons gekregen. Wanneer we de nacht invaren liggen vijf van de acht voor pampus. Als de *jib* opeens anderhalve meter langs het voorstag omhoogschiet, doordat het dek-oog is gebroken, realiseren we ons dat er niet meer crew mag uitvallen. Gelukkig neemt de wind in de loop van de nacht af en kan het tweede rif in het grootzeil eruit. Ook kan de crew die hun wacht heeft

"Alles rustig, het is weer leuk"

UIT HET LOGBOEK

De 50ste editie van de Rolex Fastnet Race deed haar reputatie eer aan. De meeste problemen deden zich voor in de eerste nacht: 28 keer moest de Kustwacht uitrukken, 4 boten werden ontmast, 178 boten gaven op, vele bemanningsleden raakten gewond en 1 boot zonk.

SELFIE

moeten overslaan, eindelijk worden afgelost voor een welverdiende rust.

23 juli – Het is weer leuk

De wind is afgenomen naar 15 knopen. De zeilvoering hebben we verder aangepast en we kunnen ons meer bezighouden met de snelheid van de boot. Iemand heeft in het logboek geschreven: “Alles rustig, het is weer leuk.” Volgens planning varen we bij Land's End, ten oosten van het verkeersscheidingsstelsel, het TSS, met de code 0 op naar de Keltische Zee.

24 juli – Tweede front

Midden in de nacht passeren we het TSS, waarna we overstag gaan richting het noordwesten. De zeilvoering gaat weer terug naar een rif in het grootzeil en de heavy jib. Zoals verwacht zitten we midden in een tweede front, waarbij de wind is geruimd naar het noorden en aangetrokken naar 30 knopen-plus. Zo nu en dan krijgen we een flinke bak water over ons heen. Maar met wind en golven schuin van voren gaat de boot goed door het water en valt het mee met de klappen. Toch breekt het dek-oog waar de buitenschoot van de jib aan vastzit. We lossen het tijdelijk op met een *soft shackle* die we aan de terminal van het want vastmaken. In de middag neemt de wind af naar 10 knopen en gaat de *light jib* erop.

25 juli – Fastnet Rock

Een langverwacht moment breekt aan: om 2.00 uur ronden we Fastnet Rock, ook wel de ‘traan van Ierland’ genoemd. Voor vele Ieren die naar Amerika migreerden, was dit het laatste stukje Ierland dat ze zouden zien. Wij konden ook wel huilen, want het is pikkedonker. Meer dan de contouren en het voorbij zweepende licht van de vuurtoren zien we niet. Hier moeten we het mee doen. We hijsen de A2, maar in de loop van de ochtend valt de druk helemaal weg; er is

V.l.n.r.: Marnix Rhijnsburger, Frans van Cappelle, Nicholaj Vreeswijk, Thei van Hout, Hillevi Boerboom, Marc de Haas, Michelle Witsenburg en Olivier Sprée.

geen wind meer te bekennen. Volgens de laatste gribfiles zullen we geduld moeten hebben. Het is frustrerend om de boot-snelheid te zien teruglopen, maar we benutten dit moment om de boot enigszins droog te maken. Kleren en beddengoed hangen aan de reling te drogen in de zon. Met een kop koffie in de hand zien we dolfijnen langs de romp met ons meecruisen. Tegen het einde van de middag steekt de wind weer op en varen we de rest van de dag met de code 0 boven de 100 procent *polar speed*.

26 juli – Naar de finish

Nadat we Bishop Rock bij de Scilly-eilanden aan bakboord zijn gepasseerd, vallen we af om het laatste stuk naar Cherbourg in te zetten. Het is nog zo'n 180 mijl naar de finish, maar toch voelt het alsof we er bijna zijn. Vanaf nu gaat het hard: we zitten in het derde front. Urenlang surfen we met de A5 in een lange rechte lijn naar de finish. De wind gaat richting de 30 knopen. We gaan als een malle, maar om koers te houden kunnen we niet diep varen, waardoor het steeds moeilijker wordt om controle te houden. Wanneer de schoot in een *broach* van de clew afschiet, switchen we naar de

jibtop. Dan volgt een harde knal. We schrikken ons te pletter. Het blok van het jibtopval bij de mastvoet en een deel van de geleiders zijn uit het dek getrokken, waardoor het val nu diagonaal van de masttop naar de lier loopt. Snel strijken we de jibtop. Gelukkig hebben we geen schade aan de mast.

We besluiten het wat rustiger aan te doen met een rif in het grootzeil en de stormfok. Om de stress wat van ons af te schudden vertellen we elkaar moppen en lastige raadsels. Samen met broodjes knakworst, die Michelle bij nacht en ontij nog tevoorschijn weet te toveren, is dit voor ons een beproefd concept om te ontspannen en het moreel hoog te houden.

Zodra we het zuidelijke puntje van het Casquettes TSS onder de kust van Normandië naderen, komt een vissersboot met enorme werklichten van de andere kant aangevaren. Voor de zekerheid even afvallen is geen optie, omdat we daarmee het verboden gebied in varen. In een vuurzee van licht varen we net voorlangs. Bij de Alderney Race hebben we de stroming mee en stevenen we hard af op de eindstreep. Precies om 5.02 uur finishen we. We hebben het gehaald!

Nog in onze natte zeilpakken zitten we een paar uur later met champagne in de hand in een warme feesttent. Steeds meer informatie druppelt binnen over het aantal boten dat is uitgevallen. Des te trotser zijn we op onze elfde plek in de IRC 1. “And, will you be back next edition?” vraagt iemand van een Engelse boot. Marnix, die de race voor de tweede keer heeft gevaren, reageert: “I will never ever do a Rolex Fastnet Race again... this year!” – misschien wel namens ons allemaal. 📌